

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2017

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö

Y-tunnus: 2446938-0

01.01.2017 - 31.12.2017

Tämä tasekirja on säilytettävä 31.12.2027 asti.

Toimintakertomus ja tilinpäätös

tilikaudelta 01.01.2017 - 31.12.2017

Sisällysluettelo	
Sisällysluettelo	2
Toimintakertomus ajalta 01.01.2017 – 31.12.2017	3
Tunnuslukuja	6
Tuloslaskelma	7
Tase.....	8
Epäsuora rahoituslaskelma.....	9
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	10-24
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	10
Vastuvelan laskuperusteet.....	11
Vastuositoumukset ja muut vastuut.....	11
Riskit ja riskienhallinta.....	12
Tuloslaskelman liitteet.....	17
Taseen liitteet	20
Tunnusluvut ja tulosanalyysi.....	23
Tunnuslukujen laskentakaavat	26
Kirjanpito kirjat.....	28
Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	29

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Tilinpäätöksen laati:

Porasto Oy

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö

Y-tunnus: 2446938-0

Osoite: Hämeentie 19, 00500 Helsinki

Kotipaikka: Helsinki

Toimintakertomus tilikaudelta 01.01.2017 - 31.12.2017

Yleistä

Vuosi 2017 oli yhtiön 6. toimintavuosi. Yhtiön omistaa kokonaisuudessaan Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunta, joka on myös yhtiön ainoa asiakas. Osuuskunnan pääasiallisena tarkoituksena on hankkia jäsenilleen lääkevahinkovakuutus.

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö on erikoistunut Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenten lääke- ja verivahinkojen vakuuttamiseen.

Lääkevahinkovakuutus korvaa lääkkeiden odottamattomat sivuvaikutukset. Lääkkeitä myydään Suomessa vuosittain yli 100 miljoonaa pakkausta ja lääkkeiden haittavaikutuksista on vuosittain tehty 160 – 250 korvaushakemusta.

Kuluttajien suojana on oma riippumaton muutoksenhakuelin, joka antaa myös kuluttajaneuvontaa korvauspäätöksen saaneille asiakkaille. Muutoksenhakuelimenä toimii Vakuutus- ja Finanssineuvonta (FINE) ja sen yhteydessä toimiva Vakuutuslautakunta, jossa on oma lääkevahinkoihin erikoistunut jaosto.

Tilivuoden 2017 tapahtumat

Vakuutusmaksut

Vuoden 2017 vakuutusmaksut olivat 5,1 miljoonaa euroa (5,0 miljoonaa euroa vuonna 2016).

Korvaustoiminta

Vuoden aikana yhtiölle saapui 182 (174) korvaushakemusta. Tilivuoden aikana tehtiin 147 (163) korvauspäätöstä ja tilivuoden lopussa korvauskäsittelyssä oli 132 (82) tapausta.

Muutoksenhakuelimenä toimiva Vakuutuslautakunta käsitteli 2017 vuoden aikana 20 (27) muutoksenhakupyynnöitä, joista lautakunta muutti 6 (8) ratkaisua hakijan eduksi.

Vakuutusliiketoiminta

Tilivuoden aikana maksetut korvaukset olivat 1,2 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa).

Tilivuoden aikana korvausvastuu kasvoi 2,3 miljoonaa euroa (2,3 miljoonaa euroa) ja tasoitusmäärä 0,1 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa) tulevia runsasvahinkoisia vuosia varten.

Yhtiön suurin mahdollinen korvausmäärä oli yksittäisessä tapahtumassa 4 miljoonaa euroa ja vakuutuskauden aikana vakuutuksen koko kapasiteetti oli 30 miljoonaa euroa.

Tilivuoden aikana yhtiön katastrofiriski oli jälleenvakuutettuna siten, että yhtiön omapidätysraja katastrofitilanteessa oli 3 miljoonaa euroa. Jälleenvakuuttajina on käytetty hyvämaineisia ja vakavaraisia kansainvälisiä jälleenvakuutusyhtiöitä.

Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitussalkun riskitaso pidettiin edelleen maltillisella tasolla. Sijoitustoiminnan tuotto 2017 oli kulujen huomioon ottamisen jälkeen 5,7 % (5,5 %).

Yhtiön sijoitustoiminnassa otetaan huomioon yhtiön vakuutusliikkeen ja vastuuelan luonne.

Yhtiön sijoitussalkku oli vuoden lopussa kooltaan 23,0 miljoonaa euroa (19,6) miljoonaa euroa ja siitä 4,5 % (5,3 %) oli sijoitettuna rahamarkkinasijoituksiin, 2,5 % (3,0 %) euroalueen valtionjoukkovelkakirjoihin, 47,2 % (54,9 %) yritysriskillisiin joukkovelkakirjoihin ja joukkovelkakirjarahastoihin, 25,8 % (24,6 %) osakkeisiin ja osakerahastoihin, 16,0 % (10,8 %) kiinteistöinvestointeihin ja 4,0 % (1,4 %) muihin sijoituksiin.

Riskit, riskien hallinta ja hallintojärjestelmä

Vakuutusyhtiön keskeiset riskit liittyvät vakuutusriskeihin, sijoitusriskeihin, toimintaympäristöriskeihin ja operatiivisiin riskeihin sekä toimintojen ulkoistuksista tuleviin riskeihin. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain hallintojärjestelmän, jonka osana on määritelty riskien hallinnan periaatteet ja käytännön toteutus. Yhtiön hallintojärjestelmää kehitettiin edelleen tilivuoden aikana.

Vuoden 2017 tuloksen muodostuminen

Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät yhtiön liiketoiminnassa ovat vakuutustoiminnan tulos ja sijoitustoiminnan tulos.

Vakuutustoiminnan tulos

Yhtiön vakuutusmaksutulo oli tilivuonna 5,1 miljoonaa euroa (5,0 miljoonaa euroa) ja maksetut korvaukset 1,2 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa). Jälleenvakuutusmaksuja maksettiin 0,9 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa) ja korvausvastuu nousi 2,3 miljoonalla eurolla (2,3 miljoonaa euroa) ja korvausvastuu oli vuoden 2017 lopussa 7,6 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa).

Liikekulut

Liikekulut olivat 0,7 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa). Liikekuluihin sisältyvät hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot olivat yhteensä 0,2 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa).

Sijoitustoiminnan nettotuotto

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 1,3 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa). Sijoitusomaisuuden arvostuserot olivat tilivuoden päättyessä 2,6 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa).

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos oli verojen jälkeen 0,3 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) ylijäämäinen.

Hallinto

Yhtiön toimitusjohtajana toimii oik.kand. Tiina Hellgrén.

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet: puheenjohtajana Tomi Vahevaara ja jäsenet Lasse Heinonen, Petri Suni, Matti Ruohonen sekä Minna Kohmo 30.4.2017 asti ja Irene Luukkonen 1.8.2017 alkaen.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli tilivuoden lopussa 4 henkilöä (4), joista kolme työsuhhteessa ja yksi toimitusjohtaja. Suuri osa yhtiön toiminnoista hankitaan edelleen ulkoisilta palveluntuottajilta.

Vakavaraisuus

Yhtiön vakavaraisuusasema julkaistaan yhtiön verkkosivustoilla yhtiön taloudellista tilaa ja vakavaraisuutta koskevassa kertomuksessa viimeistään 6.5.2018.

Olennaiset tapahtumat tilikauden 2017 päättymisen jälkeen

Yhtiöllä ei ole olennaisia tapahtumia tilikauden 2017 päättymisen jälkeen.

Osuuskunnan vakuutusmaksu vuonna 2018 on 5,2 miljoonaa euroa.

Tulevaisuuden näkymät

Lääkevahinkojen määrä ja korvattavien tapausten kehitys on pitkällä aikavälillä yhteydessä lääkkeiden käytön kehitykseen Suomessa. Näköpiirissä olevan kehityksen pohjalta lääkevahinkovakuuttamisen volyymin arvioidaan pysyvän vakiintuneella tasolla.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Yhtiön tulos on 304 589,64 euroa (245 085,59 euroa) voitollinen verojen jälkeen. Hallitus ehdottaa, että takuupääomalle ei makseta korkoa vaan voitto siirretään omaan pääomaan vahvistamaan vakavaraisuutta.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

1000 eur

Taloudellista kehitystä kuvaavia tunnuslukuja

	2017	2016
AVAINLUKUJA		
<i>Kokonaismaksutulo</i>	5 100	5 000
<i>Korvauskulut</i>	3 544	3 533
<i>Liikekulut</i>	717	682
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotot</i>	537	461
<i>Vastuuvelka</i>	13 719	11 263
<i>Henkilöstö (lkm) 31.12.</i>	4	4
SIJOITUSKANTA KÄYVIN ARVOIN ILMAN SUOJAUKSIA	2017	2016
<i>Korkosijoitukset</i>	12 961	12 367
<i>Osakesijoitukset</i>	10 320	7 207
<i>Yhteensä</i>	23 281	19 574

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMA	1.1.2017-31.12.2017		1.1.2016-31.12.2016	
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA				
Vakuutusmaksutuotot				
Vakuutusmaksutulo	5 100 000,00		5 000 000,00	
Jälleenvakuuttajien osuus	<u>870 000,00</u>	4 230 000,00	<u>890 000,00</u>	4 110 000,00
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-1 222 215,28		-1 265 280,55	
Korvausvastuun muutos	<u>-2 321 611,00</u>	-3 543 826,28	<u>-2 267 266,00</u>	-3 532 546,55
Liikekulut		-716 553,72		-681 990,21
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta		-30 380,00		-104 536,76
Tasoitusmäärän muutos		-134 827,00		-57 004,00
Vakuutustekninen kate		-165 207,00		-161 540,76
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA				
Sijoitustoiminnan tuotot		634 099,72		644 843,13
Sijoitustoiminnan kulut		-96 770,31		-183 444,58
Muut tuotot		0,00		215,89
Muut kulut		-10,51		0,00
Voitto varsinaisesta toiminnasta ennen veroja		372 111,90		300 073,68
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden vero		-67 522,26		-54 988,09
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta yhteensä				
Tilikauden voitto		<u>304 589,64</u>		<u>245 085,59</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASE	31.12.2017		31.12.2016	
Vastaavaa				
Sijoitukset				
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	17 004 420,33		10 882 798,81	
Rahoitusmarkkinavälineet	<u>3 342 162,15</u>	20 346 582,48	<u>6 325 228,56</u>	17 208 027,37
Saamiset				
Muut saamiset	<u>2 633,72</u>	2 633,72	<u>1 162,80</u>	1 162,80
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	2 779,40		3 705,87	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>281 941,62</u>	284 721,02	<u>434 218,38</u>	437 924,25
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	72 644,06		156 434,72	
Muut siirtosaamiset	<u>28 805,30</u>	101 449,36	<u>109 399,38</u>	265 834,10
Vastaavaa yhteensä		<u>20 735 386,58</u>		<u>17 912 948,52</u>
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Takuupääoma	4 800 000,00		4 800 000,00	
Edellisten tilikausien voitto	1 710 316,03		1 465 230,44	
Tilikauden voitto	<u>304 589,64</u>	6 814 905,67	<u>245 085,59</u>	6 510 316,03
Vakuutustekninen vastuovelka				
Korvausvastuu	<u>7 557 501,00</u>	7 557 501,00	<u>5 235 890,00</u>	5 235 890,00
Tasoitussmäärä	<u>6 161 858,00</u>	13 719 359,00	<u>6 027 031,00</u>	11 262 921,00
Velat				
Muut velat	<u>75 314,78</u>	75 314,78	<u>66 603,13</u>	66 603,13
Siirtovelat	<u>125 807,13</u>	125 807,13	<u>73 108,36</u>	73 108,36
Vastattavaa yhteensä		<u>20 735 386,58</u>		<u>17 912 948,52</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

Epäsuora rahoituslaskelma	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta/voitto ennen satunnaiseriä	372 111,90	300 073,68
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	2 456 438,00	2 324 270,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	39 251,20	42 815,61
Suunnitelman mukaiset poistot	926,47	1 235,28
Muut oikaisut	42 250,31	158 915,62
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	<u>2 910 977,88</u>	<u>2 827 310,19</u>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) vähennys (+)	162 901,82	6 531,43
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	63 277,39	51 403,29
<i>Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<u>3 137 157,09</u>	<u>2 885 244,91</u>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-31 610,04	-48 456,80
Maksetut välittömät verot	-80 017,50	-165 446,91
Liiketoiminnan rahavirta	3 025 529,55	2 671 341,20
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-9 845 638,90	-5 666 503,30
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	6 667 832,59	3 129 445,73
Investointien rahavirta	-3 177 806,31	-2 537 057,57
Rahavarojen muutos	<u>-152 276,76</u>	<u>134 283,63</u>
Rahavarat tilikauden alussa	434 218,38	299 934,75
Rahavarat tilikauden lopussa	281 941,62	434 218,38

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu ja esitetty noudattaen kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakeja sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksia ja Finanssivalvonnan antamia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa saamiset ja siirtosaamiset, sekä velat ja siirtovelat on kirjattu liiketoiminnan rahavirtaan lyhytaikaisten liikesaamisten muutoksiksi. Muiden taseen erien muutokset on käsitelty investointien rahavirtana.

Arvostus ja käyvät arvot

Osakkeet ja osuudet on kirjattu taseessa hankintamenoon tai sitä alhaisempaan käypään arvoon. Rahoitusmarkkinavälineet on arvostettu taseessa hankintameno suuruusina tai sitä alhaisempaan käypään arvoon. Nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus on jaksotettu ja sisällytetty rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi.

Noteeratut osakkeiden, osuuksien ja rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona on käytetty tilinpäätöspäivän viimeistä kaupan tekurssia. Muiden sijoitusten käypänä arvona on pidetty todennäköistä luovutushintaa.

Poistot

Konttoriin on hankittu kalusteet ja niiden poistojen määrittämiseen on käytetty poistosuunnitelmaa:

Kalusto: menojäännöspoisto 25 %

Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu lasketaan hallituksen vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti ja tasoitusmäärä Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Jälleenvakuuttajien osuus vastuovelasta lasketaan jälleenvakuutussopimusten mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan kohdistuvan vakuutuskauden osuuden vakuutusmaksutulosta.

Yhtiön korvaukset varataan claims made-periaatteella. Vahinkohakemuksen saapuessa korvausvastuuseen varataan sitä varten tilastollisesti laskettu keskimääräinen

korvaussumma. Korvausvastuu sisältää lisäksi ratkaistuista vahinkotapauksista ja niiden selvittelystä vielä maksamatta olevat erät.

Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä, joka esitetään taseessa erikseen. Tasoitusmäärän tehtävänä on korvauskulujen vuosittaisen vaihtelun tasoittaminen ja vakuutusyhtiön vastuunkantokyvyn ylläpito. Tasoitusmäärä kasvaa, jos tilivuoden vahinkosuhte on kartutusvahinkosuhdetta alempi, ja purkautuu, jos tilivuoden vahinkosuhte on purkuvahinkosuhdetta korkeampi. Kartutus- ja purkuvahinkosuhteet on määritelty tasoitusmäärän laskuperusteissa.

Vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nettoperiaatteella siten, että velan vähennyseränä esitetään jälleenvakuuttajien osuus. Velka ja siitä vähennetty saaminen eivät ole kuitattavissa keskenään, sillä velkoja ja velallinen eivät ole niissä samat.

Vastuuelan laskuperusteet

Korvausvastuu

Yhtiön korvausvastuuseen varataan kaikki tunnetut vahingot. Vahingoista, joista korvausmäärää ei ole pystytty arvioimaan, varataan korvausvastuuseen havaitun keskivahingon määrä. Varaus tunnettujen vahinkojen pahenemisen ja tuntemattomien vahinkojen varalle perustuu ns. Chain-Ladder-menetelmään.

Tasoitusmäärä

Runsasvahinkoisien vuosien varalle vakuutusyhtiön vastuuelassa on tasoitusmäärä, joka lasketaan Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vastuositoumukset ja muut vastuut

Vuokravastuut

Toimistotilan ja varaston vuokrasopimus on irtisanottu päättymään 31.5.2018 ja autopaikan 28.2.2018. Uutta vuokrasopimusta ei vielä ole tehty.

Toimitilan vuokravastuu yhteensä	17 226,22
----------------------------------	-----------

Leasingsopimukset

Yhtiöllä on leasingsopimukset IT-laitteista Tukirahoitus Oy:n sekä Grenkeleasing Oy:n kanssa.

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 849,01
Myöhemmin maksettavat	0,00
Yhteensä	2849,01

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnasta yleisesti

Yhtiö keskittyy yksinomaan lääkevahinkovakuutukseen ja yhtiöllä on vain yksi tuote: Lääkevahinkovakuutus. Yhtiön tehtävänä on tuottaa sen omistajalle, Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnalle sen tarpeet täyttävä lääkevahingot korvaava vakuutus. Yhtiöllä ei ole muita vakuutusasiakkaita kuin omistaja eikä yhtiö tarjoa muita tuotteita.

Lääkevahinkovakuutuksen tarkoituksena on korvata lääkkeiden ja verivalmisteiden niiden käyttäjille Suomessa aiheutuneet henkilövahingot. Tällä vakuutuksella lääkkeiden ja verituotteiden valmistajat, maahantuojat, jakelijat ja myyjät sekä erikseen määritellyt tutkijat ovat vakuuttaneet itsellään olevia riskejä. Vakuutuksessa vakuutettuina ovat lääkkeiden ja verivalmisteiden käyttäjät Suomessa.

Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Yhtiön ylimpänä päätöksentekuelimenä hallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus varmistaa, että yhtiöllä on osana yhtiön hallintojärjestelmää ajan tasalla oleva riskienhallintajärjestelmä. Hallitus seuraa toteutumista siten, että jokaisessa hallituksen kokouksessa käsitellään yhtiön riskiraportti osana säännöllistä hallitusraportointia.

Riskienhallinnan vastuuhenkilö on yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Hän raportoi riskienhallinnasta yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Operatiivinen, päivittäinen vastuu riskienhallinnasta on yhtiön toimitusjohtajalla.

Riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita yhtiöön kohdistuvia riskejä sekä seurata ja raportoida riskeistä. Riskienhallintaa arvioidaan säännöllisesti ja toiminnassa pyritään riskienhallinnan jatkuvaan parantamiseen.

Yhtiö on pieni, mikä mahdollistaa yhtäältä toiminnan sisäisen läpinäkyvyyden ja toisaalta koko henkilökunnan aktiivisen osallistumisen riskienhallintaan; sekä riskien kartoittamiseen, että niiden tunnistamiseen ja hallintaan. Yhtiöllä on käytössä riskien kartoituksen malli, joka käydään läpi säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Läpikäyntiin ja kehittämiseen osallistuvat: vastuullinen vakuutusmatemaatikko, yhtiön koko henkilöstö sekä hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Läpikäynnin tulokset raportoidaan yhtiön hallitukselle.

Yhtiö on määritellyt keskeisiksi riskeiksi: vakuutusriskit, sijoitusriskit ja muut taloudelliset riskit, operatiiviset riskit ja strategiset riskit. Tunnistetut riskit; niiden vakavuus, todennäköisyys ja tavoitetaso sekä mahdolliset toimenpiteet riskien vähentämiseksi on kuvattu yhtiön riskikartassa.

Yhtiön riskinottohalukkuus on matala.

Vakuutusriskit

Yhtiö myöntää lääkevahinkovakuutuksen Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnalle. Yhtiö ei myönnä muita vakuutuksia. Vakuutukseen ei liity vastuunvalintaa.

Lääkevahinkovakuutuksen vakuutettuja ovat lääkkeiden ja verivalmisteiden käyttäjät.

Vakuutus on luonteeltaan ns. no-fault –tuote, eli korvausvastuun syntyminen ei edellytä vakuutuksenottajan tuottamusta. Vakuutuksesta korvataan vahingonkärsineelle lääkkeen tai verivalmisteen todennäköisesti aiheuttama ruumiillinen sairaus tai vamma tai psyykinen sairaus silloin, kun vahingonkärsinyt on vahingon seurauksena ollut työkyvytön vähintään 14 päivää, hän on saanut pysyvän ruumiinvamman tai sairauden tai on kuollut. Korvaus määrätään soveltaen vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 2, 2a-2d, 3,4,7 ja 8 §:n, 6 luvun 1 §:n sekä 7 luvun 3 §:n säännöksiä. Korvauksen määrittämisessä käytetään soveltuvin osin liikennevahinkolautakunnan normeja ja ohjeita. Lääkevahinkovakuutus on ns. toissijainen korvausjärjestelmä; korvausta laskettaessa vähennetään etuudet, joihin vahingonkärsijällä on ilmeisesti oikeus julkisista varoista tai lakisääteisestä vakuutuksesta.

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riittämättömistä hinnoitteluista ja vastuuelkaa koskevista oletuksista johtuvaa tappioriskiä tai vakuutusvastuiden epäedullista muutosta.

Lääkevahinkovakuutuksessa korvauskulut selviävät tyypillisesti erittäin pitkällä viiveellä.

Tämän vuoksi vakuutuksen hinnoittelu on merkittävästi vaikeampaa kuin sellaisessa vakuutustoiminnassa, jossa korvauskulut selviävät nopeasti. Vakuutusmaksun määrittelyssä käytetään yhtiön omia tilastotietoja, tietoja aiemmasta käytännöstä tästä vakuutuslajista Suomessa sekä vertailutietoja ulkomaisista vastaavista vakuutustuotteista.

Vakuutusmaksun riittävyys riippuu pitkälti siitä, sattuuko tulevaisuudessa katastrofivahinkoja ja / tai sarjavahinkoja. Yhtiöllä ei ole mahdollisuutta omilla toimillaan vaikuttaa katastrofi- tai sarjavahinkojen ilmenemiseen. Yhtiö on riskienhallinnassaan tunnistanut tekijöitä, joista saattaa seurata katastrofi- tai sarjavahinko. Toimitusjohtajan vastuulla on seurata näitä riskitekijöitä ja raportoida havainnoistaan ja mahdollisesta riskitason noususta viipymättä sekä aktuaaritoiminnolle, että yhtiön hallitukselle.

Aktuaaritoiminto vastaa vakuutusmaksun määrittelystä. Määrittelyssä käytetään hyväksi riski- ja vakavaraisuusarvion tuloksia. Yhtiön hallitus vahvistaa kulloisenkin vuosimaksun suuruuden. Yhtiön korvausvastuu rajoittuu 4 miljoonaan euroon yhtä vahingonkärsinyttä kohden ja enintään 30 miljoonaan euroon vuodessa. Yhtiö on suojautunut suurilta vakuutusriskeiltä jälleenvakuutuksella, jossa yhtiön omavastuu on enintään 3 miljoonaa euroa vahinkoa kohden. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön vakuutuksenottajaosakkaalla on velvollisuus maksaa lisämaksuna enintään 50 % edellisen kalenterivuoden yhteenlasketusta vakuutusmaksusta. Yhtiön hallitus päättää lisämaksuvelvollisuudesta yhtiön taloudellisen tilan niin vaatiessa.

Yhtiö on toiminut vasta kuusi vuotta. Yhtiön toiminnan alkuvaiheessa yhtiön tarkoituksena on kerätä sellainen vakavaraisuuspääoma, että yhtiö selviää yhdestä katastrofi- tai sarjavahingosta ilman, että omistaja joutuu sijoittamaan lisää pääomaa yhtiöön.

Yhtiön korvausvastuuseen varataan kaikki tunnetut vahingot. Vahingoista, joista korvausmäärää ei ole pystytty arvioimaan, varataan korvausvastuuseen havaitun keskivahingon määrä. Varaus tunnettujen vahinkojen pahenemisen ja tuntemattomien vahinkojen varalle estimoidaan ns. Chain-Ladder-menetelmällä. Aktuaaritoiminto tutkii korvausvastuun riittävyyttä vähintään vuosittain.

Vahinkokehitystä seurataan jatkuvasti ja vahinkojen kehittymisestä raportoidaan jokaisessa hallituksen kokouksessa. Vakavaraisuustilannetta seurataan jatkuvasti ja yhtiö raportoi itselleen asettamasta yllä mainitusta tavoitteesta hallitukselle vähintään neljännesvuosittain. Seurannasta ja raportoinnista vastaa toimitusjohtaja.

Tilikauden aikana sisäinen tarkastus tarkasti yhtiön riskienhallinnan. Tarkastuksessa ei havaittu olennaisia puutteita. Yhtiön hallitus päätti, että vuoden 2018 kuluessa yhtiön riskienhallintaa kehitetään edelleen.

Sijoitusriskit

Yhtiön varat sijoitetaan tuottavasti ja turvaavasti. Yhtiön riskinottohalukkuus on matala. Sijoitetuille varoille pyritään saamaan kohtuullinen tuotto maltillisella riskinotolla. Sijoitusten suunnittelussa käytetään hyväksi riski- ja vakavaraisuusarvion tuloksia. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään (sijoitusten hajauttamisen ja riskinoton rajat) sijoitussalkun tavoite- eli neutraaliallokaatio, limiitit eri sijoitusinstrumenteille ja yksittäisille sijoituksille sekä sijoitustoiminnan valtuudet. Yhtiön hallitus vastaa sijoitustoiminnasta. Hallitus on nimittänyt yhtiön sijoitustoimikunnan ja määritellyt sen tehtävät ja valtuudet.

Yhtiön varat sijoitetaan siten, että ne kaikissa olosuhteissa riittävät kattamaan yhtiön vakuutusteknisen vastuuvelan sekä lain edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Yhtiön varat sijoitetaan sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin sijoitusinstrumentteihin, joiden riskit voidaan tunnistaa ja mitata ja niitä seurata ja niistä raportoida. Johdannaisia voidaan käyttää vain suojaustarkoituksiin.

Sijoitustoiminnan riskit

Yhtiön keskeiset sijoitustoiminnan riskit ovat: markkinariski, luottoriski ja operatiiviset riskit.

Markkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu suoraan tai välillisesti omaisuuden, vastuiden ja rahoitusvälineiden markkinahintojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, vastapuolten tai velallisten luottokelpoisuuden heikkenemisestä ja, joka kohdistuu yhtiöön vastapuoliriskin, korkomarginaaliriskin tai markkinariskikeskittymien muodossa.

Tappioriskin rajaaminen

Sijoitustyöryhmä seuraa sijoituskohteiden arvonkehitystä ja sijoituskohteen arvon laskiessa sijoitussuunnitelmassa määritellyn ns. hälytysrajan alle, tekee sijoitustoimikunta tarvittavat johtopäätökset ja toimenpiteet viipymättä.

Yhtiön sijoituksista laaditaan kirjallinen tuottoraportti kuukausittain. Sijoitusten kehittymistä seurataan kaikissa hallituksen kokouksissa. Raportoinnista vastaa toimitusjohtaja.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä.

Operatiivisia riskejä pienennetään siten, että yhtiöllä on selkeät ja dokumentoidut liiketoimintaprosessit, jotka ovat kaikkien asianosaisten tiedossa sekä siten, että huolehditaan henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä, vältetään mahdollisuuksien mukaan vaarallisia työyhdistelmiä ja huolehditaan riittävästä riskienhallinnasta. Yhtiö on pieni, ja sillä on vain yksi toimipiste. Koko henkilökunta työskentelee samassa tilassa, lähellä toisiaan. Toiminta on hyvin läpinäkyvää. Väärinkäytösten mahdollisuus on minimoitu prosesseilla; kukaan ei voi viedä mitään transaktiota yksin läpi. Tapahtumia on vähän ja ne ovat tunnettuja. Henkilöstön riskitietoisuus on korkea.

Operatiiviset riskit, niiden todennäköisyys ja vaikutukset sekä keskinäiset riippuvuudet käydään läpi vähintään kerran vuodessa. Operatiiviset riskit jaetaan seuraaviin riskiluokkiin: sisäiset väärinkäytökset, ulkopuolisten aiheuttamat vahingot, tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit, työolot ja työturvallisuus, menettelytavoista aiheutuvat riskit, omaisuusvahingot, prosesseihin liittyvät riskit ja ulkoistuksiin liittyvät riskit.

Operatiivisten riskien hallinnasta vastaa toimitusjohtaja, joka raportoi hallitukselle. Jokaisessa hallituksen kokouksessa raportoidaan riskiraportti osana hallituksen säännönmukaista raportointia.

Muut riskit

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan taloudellisen tappion riskiä, joka johtuu yhtiön vastapuolen odottamattomasta maksukyvyttömyydestä. Keskeisimmät vastapuoliriskit liittyvät jälleenvakuutukseen ja sijoitustoimintaan. Jälleenvakuutustoiminnan vastapuoliriskin rajaamiseksi jälleenvakuuttajille on asetettu vaatimukset luottokelpoisuudelle, jälleenvakuuttajien lukumäärälle sekä kokemukselle lääkevahinkovakuuttamisesta. Sijoitustoiminnassa vastapuoliriskiä hallitaan mm. sijoitusten hajauttamiselle asetetuissa rajoituksissa. Vastapuoliriskin arvioimisessa käytetään kansainvälisten luottoluokittajien luokituksia sekä kotimaista luottoluokittajaa sellaisten kotimaisten toimijoiden (yhteistyökumppaneiden, sijoitusyriyten) taloudellisen tilan arvioinnissa, joilla ei ole kansainvälistä luottoluokitusta.

Keskittymäriskeillä tarkoitetaan sellaisia riskikeskittymiä, joihin liittyvät tappiot voivat vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Sijoitustoiminnan keskittymäriskiä hallitaan riittäväällä hajautuksella. Jälleenvakuutusuojaa otettaessa suuret jälleenvakuutuskokonaisuudet haetaan useamman jälleenvakuuttajan kesken siten, että yksittäisen jälleenvakuutusyhtiön keskittymäriski ei ole liian suuri.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMAN LIITTEET

2017

2016

1. Vakuutusmaksutulo

Ensivakuutus

Kotimaasta

5 100 000,00

5 000 000,00

Vakuutusmaksutulo ennen

jälleenvakuuttajien osuutta

5 100 000,00

5 000 000,00

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

Vakuutus- luokkaryhmä	Vuosi	Vakuutus- maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto- osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta
	2017	5 100 000,00	5 100 000,00	3 543 826,28	716 553,72	870 000,00	-30 380,00
	2016	5 000 000,00	5 000 000,00	3 532 546,55	681 990,21	890 000,00	-104 536,76
Vastuu	2015	5 120 000,00	5 120 000,00	2 261 258,07	606 821,09	1 295 000,00	956 920,84
	2017	5 100 000,00	5 100 000,00	3 543 826,28	726 553,72	870 000,00	-30 380,00
	2016	5 000 000,00	5 000 000,00	3 532 546,55	681 990,21	890 000,00	-104 536,76
Yhteensä	2015	5 120 000,00	5 120 000,00	2 261 258,07	606 821,09	1 295 000,00	956 920,84
	2017						134 827,00
Tasoitusmäärän muutos	2016						57 004,00
	2015						939 229,00
	2017						-38 080,79
Vakuutustekninen kate	2016						-161 540,76
	2015						17 691,84

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMAN LIITTEET

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2017	2016
3.1. Kokonaisliikekulut toiminnoittain		
Maksetut korvaukset	446 389,58	419 338,95
Liikekulut	716 553,72	681 990,21
Sijoitustoiminnan hoitokulut	18 800,48	24 670,66
Muut kulut	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<u>1 181 743,78</u>	<u>1 125 999,82</u>
3.2 . Tuloslaskelman erä liikekulut		
Hallintokulut	716 553,72	681 990,21
<i>Yhteensä</i>	<u>716 553,72</u>	<u>681 990,21</u>
3.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot		
3.3.1. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	515 681,88	440 455,15
Eläkekulut	78 616,03	65 550,82
Muut henkilösivukulut	8 270,38	30 085,72
<i>Yhteensä</i>	<u>602 568,29</u>	<u>536 091,69</u>
3.3.2. Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot	243 315,00	237 305,00
Toimitusjohtajan eläkeikä on yleinen eläkeikä. Johdolla ei ole yhtiön myöntämiä lainoja ja vakuuksia.		
3.3.3. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Konttorihenkilöstö	4,0	4,0
Myyntihenkilöstö		
3.4. Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin		
Tilintarkastus	14 946,96	17 298,00
<i>Yhteensä</i>	<u>14 946,96</u>	<u>17 298,00</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMAN LIITTEET **2017** **2016**

4.1. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot

Tuotot muista sijoituksista

Osinkotuotot	82 078,60	102 348,23
Korkotuotot	181 184,92	279 120,53
Muut tuotot	213 807,02	163 427,36

Yhteensä	477 070,54	544 896,12
-----------------	-------------------	-------------------

Arvonalentumisten palautukset	25 919,58	84 638,16
Myyntivoitot	131 109,60	15 308,85

Yhteensä	634 099,72	644 843,13
-----------------	-------------------	-------------------

Sijoitustoiminnan kulut

Korkokulut	12 799,05	24 002,03
Hoitokulut	18 800,48	31 988,78
Arvonalentumiset ja poistot		
Arvonalentumiset	65 170,78	127 453,77
Myyntitappiot	0,00	0,00

Yhteensä	96 770,31	183 444,58
-----------------	------------------	-------------------

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	537 329,41	461 398,55
---	-------------------	-------------------

4.2. Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot

Muut tuotot	0,00	215,89
Yhteensä	0,00	215,89

Muut kulut

Muut muut kulut	10,51	0,00
Yhteensä	10,51	0,00

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASEEN LIITTEET 31.12.

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2017			2016		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	17 004 420,33	17 004 420,33	19 478 515,61	10 882 798,81	10 882 798,81	12 447 620,42
Rahoitusmarkkinavälineet	3 342 162,15	3 342 162,15	3 448 271,60	6 481 663,28	6 481 663,28	6 691 949,52
	<u>20 346 582,48</u>	<u>20 346 582,48</u>	<u>22 926 787,21</u>	<u>17 364 462,09</u>	<u>17 364 462,09</u>	<u>19 139 569,94</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta						
				<u>-99 961,45</u>		
Arvostusero (Käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)				<u>1 775 107,85</u>		
						<u>2 580 204,73</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

6. TASEEN LIITETIETO 31.12.

6. Muut sijoitukset

	2017	2017
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut		
Elisa A	250 356,26	339 410,10
Huhtamaki Oyj Registered Shs	149 011,51	160 586,00
Kemira	194 820,00	194 820,00
Kesko Corp Registered Shs -B-	152 784,77	180 560,00
Kone Oyj Registered Shs -B-	226 132,23	243 476,45
Neste Corporation Registered Shs	148 720,65	266 250,00
Nokia Corp Registered Shs	182 736,00	182 736,00
Nokian Tyres PLC Registered Shs	199 510,60	214 833,00
Stora Enso Oyj Registered Shs -R-	150 408,88	221 256,00
Yhteensä	1 654 480,90	2 003 927,55
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut		
Nordea Bank AB Registered Shs	128 348,64	128 348,64
Yhteensä	128 348,64	128 348,64
Sijoitusrahastot		
Danske Invest Neutral K	Suomi 253 908,17	290 440,00
Danske North America Enhanced Index Kasv	Suomi 199 900,00	350 742,92
DB X-Trackers EURO STOXX 50 ETF	Luxembourg 500 015,64	543 904,62
eQ Hoivakiinteistöt	Suomi 722 148,99	813 701,61
EQ USA Indeksii 1 K	Suomi 199 999,99	462 193,66
Evli European High Yield B	Suomi 300 000,00	345 200,56
Fennica Toimitilat I C	Suomi 700 000,00	726 095,14
Fidelity Funds SICAV - Euro Corporate Bond Fund Shs -A-ACC-EUR- Capitalisation	Luxembourg 250 000,00	300 417,69
FIM Metsä	Suomi 700 000,00	706 635,91
Fondita Nordic Micro Cap B	Suomi 100 000,00	149 865,43
Fourton Odysseus	Suomi 199 504,95	366 807,16
Global Evolution Frontier Markets	Luxembourg 500 000,00	612 911,59
JPMorgan Funds SICAV - Global Corporate Bond Fund Shs -A (acc) EUR (Hedged)- Capitalisation	Suomi 250 000,00	284 249,57
LähiTapiola Infra A	Suomi 500 000,00	561 949,96
LähiTapiola Korkomaaailma A	Suomi 896 955,52	897 969,64
LähiTapiola Lyhytkorko A	Suomi 1 031 999,81	1 034 029,06
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	Suomi 950 038,90	998 947,37
LähiTapiola Skandinavia A	Suomi 250 035,23	286 749,65
LähiTapiola Yrityskorko A	Suomi 622 180,56	658 201,96
Morgan Stanley US Advantage	Luxembourg 250 000,00	533 961,47
Muzinich Enhancedyield Short-Term Bond	Irlanti 700 000,00	733 702,08
Natixis Loomis Saules Senior Loan Fund FCP	Luxembourg 900 000,00	905 066,84
Nordea Euro Yrityslaina Plus Kasvu/100	Suomi 301 949,97	433 737,78
Pictet EUR Corporate Bonds ex Financials	Luxembourg 301 369,20	346 328,10
PineBridge Asia ex japan Small Cap Equity Fund (USD)	Irlanti 100 000,00	177 277,50
Schroder ISF Euro Corporate Bond Fund C	Luxembourg 400 000,00	481 754,75
SEB Microfinance Fund IV	Luxembourg 238 250,00	238 250,00
Tapiola Emerging Markets Debt A	Suomi 850 035,05	887 279,11
Tapiola Kehittyvät Markkinat	Suomi 308 858,35	352 013,76
Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissij. C	Suomi 593 539,57	659 178,79
Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissij.	Suomi 500 000,00	528 116,63
Sijoitusrahastot yhteensä	14 570 689,90	16 667 680,31
Pääomasijoitusrahastot		
Lähitapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	257 161,38	284 819,60
Nordea Private Equity II- European Middle Market Buyout	393 739,51	393 739,51
Pääomasijoitusrahastot yhteensä	650 900,89	678 559,11
Yhteensä	17 004 420,33	19 478 515,61

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASEEN LIITTEET 31.12.

7. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Kalusto
Hankintameno 31.12.2016	15 772,04
Lisäykset	0,00
Vähennykset	0,00
Hankintameno 31.12.2017	<u>15 772,04</u>
Kertyneet poistot 31.12.2016	12 066,17
Tilikauden poistot	926,47
Kertyneet poistot 31.12.2017	<u>12 992,64</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	<u><u>2 779,40</u></u>

TASEEN LIITTEET 31.12.

8.1. Oman pääoman muutokset

	31.12.2016	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2017
Takuupääoma	4 800 000,00	0,00	0,00	4 800 000,00
Tilikauden ja edellisten tilikausien tulos	1 710 316,03	304 589,64	0,00	2 014 905,67
Oman pääoman muutokset yhteensä	<u>6 510 316,03</u>	<u>304 589,64</u>	<u>0,00</u>	<u>6 814 905,67</u>

8.2. Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

	2017	2016	2015	2014
Edellisten tilikausien tulos	1 710 316,03	1 465 230,44	1 152 100,11	507 193,05
Tilikauden voitto	304 589,64	245 085,59	313 130,33	644 907,06
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	<u>2 014 905,67</u>	<u>1 710 316,03</u>	<u>1 465 230,44</u>	<u>1 152 100,11</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA

	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur
	2017	2016	2015	2014	2013
Tiivistelmä tunnusluvuista					
Vakuutusmaksutulo (ennen jv-osuutta)	5 100	5 000	5 120	5 120	4 800
Vahinkosuhte prosentteina	83,8 %	86,0 %	59,1 %	31,7 %	30,3 %
Korvauskulut ilman perustekorkokulua (+/-)	-3 544	-3 533	-2 261	-1 214	-1 103
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua prosentteina	83,8 %	86,0 %	59,1 %	31,7 %	30,3 %
Liikekulusuhte prosentteina	16,9 %	16,6 %	15,9 %	20,4 %	17,6 %
Yhdistetty kulusuhte prosentteina	100,7 %	102,5 %	75,0 %	52,2 %	47,9 %
Yhdistetty kulusuhte ilman perustekorkokulua prosentteina	100,7 %	102,5 %	75,0 %	52,2 %	47,9 %
Liikevoitto	507	357	1 332	2 302	1 976
Kokonaistulos	1 312	965	1 582	2 893	2 217
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-13	-24	0	-1	-2
Kokonaispääoman tuotto ilman sij.sid.vakuutusta prosentteina	5,6 %	4,8 %	9,6 %	20,7 %	20,6 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto-% käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle	5,9 %	5,5 %	3,7 %	7,8 %	2,8 %
Tasoituspääoma	6 162	6 027	5 970	5 031	3 541
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	4	4	3	2	2

MUUT LIITETIEDOT

TULOSANALYYSI

	2017	2016	2015	2014	2013
Vakuutusmaksutuotot	4 230 000,00	4 110 000,00	3 825 000,00	3 825 000,00	3 635 000,00
Korvauskulut	-3 543 826,28	-3 532 546,55	-2 261 258,07	-1 214 046,83	-1 102 941,60
Liikekulut	-716 553,72	-681 990,21	-606 821,09	-781 189,09	-638 579,60
Vakuutustekninen kate ennen tasoituspääoman muutosta	-30 380,00	-104 536,76	956 920,84	1 829 764,08	1 893 478,80
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut sekä arvonmuutokset	537 329,41	461 398,55	374 633,77	472 988,11	49 054,77
Muut tuotot ja kulut	-10,51	215,89	348,83	-977,07	33 431,71
Liikevoitto/tappio	506 938,90	357 077,68	1 331 903,44	2 301 775,12	1 975 965,28
Tasoituspääoman muutos	-134 827,00	-57 004,00	-939 229,00	-1 489 794,00	-1 540 629,00
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	372 111,90	300 073,68	392 674,44	811 981,12	435 336,28
Tuloverot ja muut välittömät verot	-67 522,26	-54 988,09	-79 544,06	-167 074,06	-106 585,01
Tilikauden voitto/tappio	304 589,64	245 085,59	313 130,38	644 907,06	328 851,26

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitusten nettotuotot (markkina-arvo 8)	Sitoutunut pääoma 9)	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
	31.12.2017			31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
	eur	eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	442	13 807	3,20	4,77	1,90	4,94	2,32
Joukkovelkakirjalaina	433	11 611	3,73	5,55	2,16	5,41	2,89
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	8	2 196	0,37	1,08	0,28	0,00	0,22
Osakesijoitukset yhteensä	671	5 611	11,96	8,11	9,06	25,45	8,77
Noteeratut osakkeet ³⁾	653	5 209	12,54	7,50	12,76	18,44	8,77
Pääomasijoitukset ⁴⁾	18	402	4,41	12,85	-3,00	46,32	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	216	3 013	7,16	7,72	8,33	5,45	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset ⁵⁾	216	3 013	7,16	7,72	8,33	5,45	
Muut sijoitukset yhteensä	10	281	3,43	4,00	6,55	3,36	3,78
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	10	281	3,43	4,00	1,24	2,63	2,51
Muut sijoitukset ⁷⁾	0	0	0,00	0,00	21,69	3,74	6,72
Sijoitukset yhteensä	1 338	22 712	5,89	5,78	3,80	7,91	2,96
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	4						
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	1 342	22 712	5,91	5,54	3,70	7,76	2,76

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Vertailuluvut on esitetty kulloinkin voimassaoleiden säädösten mukaisesti.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma ja riskijakauma							
	31.12.2017		31.12.2016		31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	
	eur	%	eur	%	%	%	%	
Korkosijoitukset yhteensä	12 960 904	55,67	12 367 285	63,18	67,78	68,42	81,11	
Joukkovelkakirjalaina	11 644 933	50,02	11 332 729	57,90	64,90	65,75	73,72	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	1 315 971	5,65	1 034 556	5,29	2,88	2,68	7,39	
Osakesijoitukset yhteensä	6 311 482	27,11	4 820 604	24,63	22,91	19,65	11,76	
Noteeratut osakkeet ³⁾	5 917 742	25,42	4 409 983	22,53	19,47	13,21	11,76	
Pääomasijoitukset ⁴⁾	393 740	1,69	410 621	2,10	3,45	6,44	0,00	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	3 718 547	15,97	2 105 097	10,75	7,66	6,25	0,00	
Kiinteistösisjoitusrahastot ja yhteissijoitusryitykset ⁵⁾	3 718 547	15,97	2 105 097	10,75	7,66	6,25	0,00	
Muut sijoitukset yhteensä	290 440	1,25	280 801	1,43	1,65	5,68	7,13	
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	290 440	1,25	280 801	1,43	1,65	1,91	2,41	
Muut sijoitukset ⁷⁾	0	0,00	0	0,00	0,00	3,77	4,72	
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	23 281 373	100,00	19 573 787	100,00	100,00	100,00	100,00	

JVK, modifioitu duraatio

2,45

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

1. Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1.1. Liikevoitto tai -tappio ja kokonaistulos

Vahinkovakuutusyhtiön tulosanalyysi

Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutus tekniset tuotot ja kulut
Vakuutus tekniset tuotot ja kulut
Vakuutus tekninen kate ennen tasoitus määrän muutosta

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista 1)

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitus määrän muutos

Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tuloverot ja muut välittömät verot

Vähemmistöosuudet 1)

Tilikauden voitto tai tappio

1) koskee konsernitiinpäätöstä

Kokonaistulos

+ Liikevoitto/-tappio

+/- Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonorotusrahaston muutos

1.2. A Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvo)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakauden puolivälistä kauden loppuun.

1.2. B Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

+ Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos.

1.3. Sijoitusjakauma käyvin arvo

Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Sijoituksiin ei oteta mukaan sijoituksiin liittyviä kauppahintasaamisia ja -velkoja.

Sijoitusjakauma sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset.

1.4. Kokonaispääoman tuotto prosentteina (Käyvin arvo) =

+/- Liikevoitto tai -tappio

+ korkokulut ja muut rahoituskulut

+ Perustekorkokulu

+/- Arvonorotusrahastoon/käyvän arvon rahastoon kirjattu arvonorotus/peruutus

+/- Sijoitusten arvostuserojen muutos X 100

+ Taseen loppusumma

+/-Sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Vahinkovakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

1.5. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien loppussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

2. Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

2.1. Vakuutusmaksutulo =

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

2.2. Vahinkosuhte prosentteina =

Korvauskulut	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) prosentteina =

Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Riskisuhte prosentteina =

Korvauskulut ilman korvaustoiminnan hoitokuluja	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

2.3. Liikekulusuhte prosentteina =

Liikekulut	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

2.4. Yhdistetty kulusuhte prosentteina =

- + Vahinkosuhte
- + Liikekulusuhte

Yhdistetty kulusuhte (ilman peustekorkokulua) =

- + Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua)
- + Liikekulusuhte

2.5. Tasoitusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

Tositelajit ja säilyttämistapa

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Verkkolaskut (ostolaskut)	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto
Kausiveroilmoitukset	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Yhtiön tulos on 304 589,64 euroa voitollinen verojen jälkeen. Yhtiön vapaa oma pääoma on 6 814 905,67 euroa.

Helsingissä 20. maaliskuuta 2018

Tomi Vahevaara, puheenjohtaja

Petri Suni, varapuheenjohtaja

Lasse Heinonen

Irene Luukkonen

Matti Ruohonen

Tiina Hellgrén, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 20. maaliskuuta 2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla Nykky
KHT